

Handläggare
Sara Lundblad
Telefon: 08-50810979**Till**
Norra innerstadens stadsdelsnämnd
2025-09-25

Remiss av Motion om att utreda och säkerställa goda livsvillkor för HBTQI-personer inom stadens äldreomsorg

Yttrande till kommunstyrelsen angående remiss KS 2025/640

Förvaltningens förslag till beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Sammanfattning

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått en remiss av kommunstyrelsen för yttrande senast 7 oktober 2025. Motionen från Jan Jönsson och Anne-Lie Elfven (båda L) handlar om att säkerställa att verksamheter inom äldreomsorg har kompetens och arbetssätt för att ge hbtqi-personer en jämlik, inkluderande och respektfull vård och omsorg utifrån varje individs behov. Detta skulle bemöta den oro för diskriminering och okunskap som äldre hbtqi-personer upplever inför att behöva vård och omsorg. Motionärerna föreslår åtgärder i form av en utredning om äldre hbtqi-personers situation i äldreomsorgen, krav på utförare och förutsättningar för löpande kompetensutveckling.

Förvaltningen ser positivt på motionens förslag att utreda situationen för äldre hbtqi-personers livsvillkor och hälsa inom äldreomsorgen. En sådan utredning skulle kunna ge viktiga underlag för både behov av verksamhetsutveckling och vilka kompetenskrav som bör ställas på utförare, oavsett regiform.

Bakgrund

Norra innerstadens stadsdelsnämnd har fått en remiss av kommunstyrelsen för yttrande senast 7 oktober 2025. Övriga remissinstanser är stadsledningskontoret, kulturnämnden, äldre- och socialnämnden Skärholmens stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, HRF Regnbågen och RFSL.

Ärendet

Motionen från Jan Jönsson och Anne-Lie Elfén (L), handlar om att säkerställa hbtqi-personers rättigheter inom den äldreomsorg Stockholms stad erbjuder, oavsett regiform. Trots att framsteg i samhället gjorts vad gäller rättigheter och ökad acceptans lyfter bland annat intresseorganisationer, Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten att många äldre hbtqi-personer upplever oro inför att behöva vård och omsorg. Rädsla för att utsättas för diskriminering och brist på förståelse skapar en ytterligare sårbarhet jämte den som åldrandet i sig innebär och många döljer därför sin identitet i kontakt med äldreomsorgen eller undviker att söka stöd. Motionärerna skriver att transpersoner och ickebinära är särskilt utsatta i detta sammanhang. Motionärerna skriver att det idag ofta saknas kunskap, rutiner och riktlinjer inom äldreomsorgen för att bemöta hbtqi-personer på ett tryggt och respektfullt sätt utifrån deras individuella behov. Motionärerna föreslår därför att Stockholms stad:

- genomför en utredning av situationen för äldre hbtqi-personer inom äldreomsorgen, deras livsvillkor och hälsa
- ställer krav på hbtqi-kompetens och -arbete i upphandlingar av äldreomsorgens verksamheter
- utreder förutsättningar för att personal får löpande kompetensutveckling i bemötande, likabehandling och hbtqi-frågor.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kvalitetsavdelningen i samråd med äldreomsorgsavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen delar motionärernas beskrivning av vikten av att Stockholms stad erbjuder en äldreomsorg som är jämlik, inkluderande och respektfull och som säkerställer goda livsvillkor för hbtqi-personer.

Alla äldre ska kunna uppleva trygghet, respekt och möjlighet att vara sig själva i kontakt med äldreomsorgen och verksamheterna ska vara fria från alla former av diskriminering. Arbetet utifrån äldreomsorgens värdegrund och att kunna ge alla en personcentrerad vård och omsorg förutsätter kunskap, lyhördhet och en medvetenhet om de normer som kan utgöra hinder för ett professionellt och respektfullt bemötande.

Förutom kompetensutveckling om hbtqi krävs en aktiv dialog på arbetsplatsen och att det finns tydliga rutiner för ett inkluderande arbetssätt. Förvaltningen ser flera fördelar med ett sådant arbete.

Förutom att bidra till en jämlik och inkluderande äldreomsorg för målgruppen stärker arbetet också medarbetarnas yrkesroll och bidrar till känslan av att göra ett gott arbete. Arbetet är också viktigt för en inkluderande arbetsmiljö för medarbetare som identifierar sig som hbtqi. Att arbetsplatsen tydligt står för mänskliga rättigheter och inkludering och arbetar i linje med stadens program för mänskliga rättigheter kan även bidra till ökat engagemang och arbetsglädje.

Förvaltningen arbetar för att hbtqi-personer ska få en jämlik och inkluderande vård och omsorg inom samtliga verksamheter inom äldreomsorgen. Några exempel är att Rio vård- och omsorgsboende är hbtq-diplomerat och att en seniorträff samarbetar med seniorboendet Regnbågen. Samtliga chefer på äldreomsorgsavdelningen har deltagit i kompetenshöjning om hbtqi-frågor inom äldreomsorgen medan biståndshandläggare genomfört en halvdagsutbildning om hbtqi och normkritik skräddarsydd utifrån deras yrkesroll.

De mänskliga rättigheterna utgör flera delar av samma helhet och är ömsesidigt samverkande där en enskild person kan vara utsatt utifrån flera olika diskrimineringsgrunder. Därför är det också, i linje med stadens program för mänskliga rättigheter, viktigt att integrera ett hbtqi-perspektiv i flera sammanhang, till exempel i utbildningar och fortbildningar.

Förvaltningen ser positivt på motionens förslag att utreda situationen för äldre hbtqi-personers livsvillkor och hälsa inom äldreomsorgen. En sådan utredning skulle kunna ge viktiga underlag för både behov av verksamhetsutveckling och vilka kompetenskrav som bör ställas på utförare, oavsett regiform.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Maria Härenstam
Avdelningschef
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Motion om att utreda och säkerställa goda livsvillkor för hbtqi-personer inom stadens äldreomsorg

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2025-09-03
Maria Härenstam, Avdelningschef	2025-09-03